

THEODOR N. TRÂPCEA

timis

GHID TURISTIC

IV. TIMIȘOARA – JIMBOLIA (D.N. 59 A)

La 10 km de Timișoara se află comuna **SĂCĂLAZ**, care este legată de reședința de județ prin D.N. 59 A sau prin calea ferată. Este o localitate veche, care în orinduirea feudală era un tirg prosper. De la 1392 – prima mențiune documentară despre existența sa –, sînt informații care atestă continuitatea sa neîntreruptă.

Astăzi este una dintre cele mai înfloritoare comune ale județului dotată cu activități industriale și prestatoare de servicii în plină dezvoltare. De pildă, pe teritoriul ei activează 12 ferme I.A.S., o stațiune pentru mecanizarea agriculturii, un complex pentru creșterea și îngrășarea industrială a porcilor (150 000 de capete de porci pe an), o fabrică de nutrețuri combinate ș.a.

La o depărtare de 15 km de Săcălaz se află **satul Beregsău**, de asemenea cu o vechime seculară, prima mențiune despre el fiind din 1335. Mențiuni ulterioare confirmă viabilitatea lui pînă în 1514, cînd este distrus în timpul răscoalei lui Doja.

JIMBOLIA. La 43,8 km de Timișoara, pe D.N. 59 A sau pe cale ferată (39 km), se află orașul Jimbolia.

Este un orașel din cele cunoscute în mod obișnuit în Banat, cu străzi largi și drepte, dispuse rectangular, de asemenea cu bulevarde din marele centre urbane, îngrijite și tivite cu peluze de flori, cu clădiri mari și în stiluri diferite. Pe lângă toate acestea este și un centru industrial, care întrunește patru fabrici de profil republican.

Jimbolia s-a dezvoltat din trei așezări, care au dăinuit pînă la venirea turcilor, iar în perioada stăpînirii lor au fost părăsite. În 1800, localitatea intră în posesia generalului Iosif Csekonic, care a ridicat un palat în stil neoclasic de o rară frumusețe arhitectonică. Din vechiul palat se mai păstrează azi o

aripă, în care se află sediul **Consiliului popular al oraşului**.

În 1848, locuitorii Jimboliei au suferit din cauza ocupării ei de trupele austriece. În 1873 din cauza holerei au murit vreo mie din locuitorii aşezării. Cu acest prilej a fost ridicată în mijlocul oraşului statuia reprezentînd pe **Florianus**, patronul pompierilor.

Jimbolia este locul unde au trăit şi activat **Ştefan Jäger** şi **Peter Jung**.

Ştefan Jäger s-a născut la Cenei, în 28 mai 1877. După absolvirea cursului primar în comuna natală şi-a continuat studiile la Timişoara şi Budapesta, unde a urmat cursurile Şcolii de artă plastică. Între 1901-1906 a făcut călătorii de studii în Austria, Germania şi Italia. Întors în Banat s-a aşezat, după oarecare ezitare, la Jimbolia, unde a rămas pînă la sfîrşitul vieţii (16 februarie 1962).

Una din primele sale opere de valoare, care i-a adus celebritate, a fost un tablou, în triptic, în lungime de 6 m şi 1,40 m lăţime, care reprezintă în detaliu şi cursiv trei episoade mai importante, despre colonizarea şvabilor în Banat: sosirea lor, drumul parcurs pînă la destinaţie, construirea de locuinţe.

Privită critic, sub aspectul modului de execuţie, al cromaticii, al mişcărilor, al grupării personajelor, tabloul reprezintă o realizare de înalt nivel tehnic şi artistic. În 1910, la o expoziţie în satul Cărpiniş, s-a bucurat de succes deplin. Succesul reputat l-a făcut pe Jäger să se consacre studiului vieţii şvabilor sub aspectele ei multiple. În sute de schiţe şi în alte sute de tablouri în ulei a reprodus cele mai variate momente din viaţa lor cotidiană, din istoria, tradiţiile şi obiceiurile lor. Astfel opera sa a dobîndit caracterul unei enciclopedii policrome, care s-a răsplat în zeci de familii, multe din ele de condiţie modestă.

În 1969 a fost inaugurată la Jimbolia **Expoziţia permanentă Ştefan Jäger** (strada Ferdinand Koch nr. 2), în care au fost strînse prin donaţie din partea posesorilor valoroase exemplare ale operei sale, printre care şi tripticul.

Tot la Jimbolia s-a născut în 1887 **poetul Peter Jung**. A urmat cursurile şcolii primare şi secundare în oraşelul natal, pe care însă nu le-a putut continua neavînd posibilităţi de întreţinere. Aflîndu-se la Budapesta, în perioada primului război mondial, s-a dedicat studiului literaturii şi filozofiei. Acolo a trăit şi zilele Republicii Socialiste din Ungaria, care au lăsat impresie adîncă asupra sa. Revenind acasă, Jung a activat ca reporter şi colaborator la diferite ziare şi reviste bănăţene şi transilvănene. În poeziile